

Onderwerp Herijking visie Stadspark
Steller A. Helbig

De leden van de raad van de gemeente Groningen
te
GRONINGEN

Telefoon 8892
Datum 17-02-2021

Bijlage(n) 1
Uw brief van -

Kenmerk
Uw kenmerk -

Geachte heer, mevrouw,

Met deze brief bieden wij u het conceptplan 'Stadspark, Park voor de Stad' aan. Deze herijking van de visie op het Stadspark 'De verborgen Schat' uit 2005 wordt vanaf 25 februari voor inspraak voorgelegd aan de inwoners van onze gemeente. Na de inspraakperiode leggen wij u dit plan ter besluitvorming voor.

Aanleiding en doel

Tijdens de behandeling van het plan 'Stadspark draagt bij aan een klimaatbestendige stad' in juni 2017 heeft uw raad aan het toenmalige college gevraagd de visie uit 2005 'de verborgen schat' te herijken. Wij zien het belang van deze herijking omdat de stad groeit en verandert. We hechten veel belang aan groen in de stedelijke omgeving. Dit belang komt ook tot uitdrukking in het in 2020 door uw raad vastgestelde groenplan en de klimaatagenda. De mogelijkheid om te recreëren en van de natuur te genieten draagt veel bij aan de leefkwaliteit in een stad die zich verdicht. In 2020 is de behoefte aan ontspanning in het groen in de buurt van de woonomgeving als gevolg van Corona toegenomen. Veranderingen in het klimaat en opwarming van de stad geven een toegenomen betekenis aan het Stadspark, de natuurwaarden, de ecologie en de biodiversiteit.

De openbare ruimte in de stad wordt anders beleefd en gebruikt, steeds vaker vinden ontmoetingen plaats in de openbare ruimte. De druk op groengebieden rond de binnenstad neemt toe, terwijl Groningers het Stadspark nog steeds onvoldoende weten te vinden. Het bezoek van het Stadspark concentreert zich vooral rond de kinderboerderij en de speeltuin en rond de sportvoorzieningen, ook komen veel bezoekers op de Drafbaan bij grote evenementen. We vinden in het park hondenliefhebbers en hardlooptroepen, maar relatief weinig dagrecreanten.

We willen graag dat meer mensen het Stadspark gaan gebruiken, het park aantrekkelijker wordt en we willen initiatieven die positief bijdragen aan de kwaliteiten van het park faciliteren. .

In de visie van 2005 werd de ambitie als volgt verwoord: *“De ambitie is om het Stadspark op de kaart te zetten van alle Groningers. Het Stadspark kan worden gezien als een verborgen schat die haar rijkdom nog lang niet heeft prijsgegeven. De schat kan worden geborgen als het park, naast het handhaven van de bestaande natuurwaarden, attractiever, diverser, veiliger en beter bereikbaar wordt en meer verscheidenheid biedt, en als het voorziet in een programmering die een duidelijke toevoeging is aan het recreatieve aanbod in Groningen. Daarmee zal het park voor veel doelgroepen aantrekkelijker worden”*.

De ambitie van 2005 staat in grote lijnen nog steeds. Om deze reden houden we de hoofdlijn van de visie overeind en gaan geen nieuwe visie opstellen. In plaats daarvan werken we aan een uitvoerbare strategie voor het vergroten van de kwaliteiten van het Stadspark.

Op basis van de analyse van de huidige situatie in het Stadspark hebben we een aantal doelen geformuleerd en deze zijn leidend bij alles wat we willen doen in het park. Per thema is vervolgens uitgewerkt wat we willen doen. Tien hoofdpunten zijn:

- Een aantrekkelijker Stadspark voor bezoekers en flora en fauna
- Betere aansluitingen op de rest van de stad
- Een hoger beheerniveau
- Versterken van de ecologie en de biodiversiteit door groene verbindingen met de omgeving
- Minder autoverkeer in het park
- Meer voorzieningen in het park die passen bij het park zoals een skatepark en een stadsstrand
- Initiatieven van Stadgers die bijdragen aan een mooier Stadspark ondersteunen
- Hoogwaardige ‘groene’ evenementen op de drafbaan
- Een publiek toegankelijke drafbaan als er geen evenementen zijn
- Meer gemeentelijke aandacht voor het park en coördinatie

Kader

Leefbaarheid in relatie tot groen, gezondheid en klimaatbestendigheid is één van de pijlers van de Next City. De ambitie om te vergroenen is verder uitgewerkt in het Groenplan Vitamine G. Meer, bereikbaarder en beter groen zijn ook van toepassing op het Stadspark. De ambitie in de klimaatagenda is Groningen klimaatbestendig in 2050, grote groengebieden als het Stadspark spelen een cruciale rol bij het bereiken hiervan. Daarbij is er een aantal ontwikkelingen dat samenhangt met het Stadspark en een positief effect heeft op de geformuleerde ambitie. Dat is in de eerste plaats de ontwikkeling van de Drafbaan, door het terrein open te stellen op de momenten dat er geen evenementen zijn wordt dit gebied veel meer onderdeel van het park en dat biedt allerlei nieuwe mogelijkheden.

De aanpak van de ring Zuid zorgt voor de verbetering van de onderdoorgangen bij de Concourslaan. De vastgestelde visie op het Martini Trade park zorgt voor een nieuwe groene entree vanaf de Leonard Springerlaan en een betere oriëntatie van het Martini Trade park op het Stadspark met mogelijkheden voor horeca in de plint van de kantoorpanden. De aanpak van het Stationsgebied(zuid) en de Parkweg zorgen voor een groene verbinding tussen het centrum, het station en het Stadspark en bij de ontwikkeling van Martiniplaza wordt nadrukkelijk de verbinding gezocht met het Stadspark.

In de omgevingsvisie Next City stellen we: “Groen, water, openbare ruimte, cultuurhistorie, ecologie, verstilte plekken en ruimte om te spelen geven kleur aan de omgeving en aan de beleving van al onze bewoners en bezoekers. Met meer aandacht voor de leefkwaliteit dragen we bij aan het welbevinden, sociale ontmoeting, de gezondheid en ook de veiligheid van de bewoners.” Het Stadspark heeft door op de omvang en de ligging grote potentie om bij te dragen aan de leefkwaliteit van de Groningers en de realisatie van klimaatdoelstellingen. Deze potentie wordt momenteel onvoldoende gezien en benut. Groningers weten het park in onvoldoende mate te vinden. Daarvoor zijn een aantal oorzaken aan te wijzen;

- Het park is slecht verbonden met de stad
- Voorzieningen die dagrecreanten kunnen trekken zijn er nauwelijks
- De samenhang en de structuur van het park is onduidelijk, er zijn langs de centrale as de Concourslaan weinig verblijfsplekken
- De ecologische potentie van het park wordt niet ten volle benut
- Er is (veel) autoverkeer in het park en de parkeerplaatsen worden gebruikt als P&R
- Het park wordt niet door iedereen als veilig ervaren
- Het parkmeubilair is niet in goede staat
- Het Stadspark wordt beheerd volgens een laag borgniveau. Dit is een bewuste keuze, die is voortgekomen uit eerdere bezuinigingen het park
- Er is weinig gemeentelijke capaciteit beschikbaar voor het Stadspark dat 140 ha. groot is en geen regie.

Vanuit de ambitie voor het Stadspark en de beoordeling van de huidige situatie stellen we een aantal opgaven voor, voor de korte en langere termijn. De uitwerking en uitvoering van deze opgaven willen we fasegewijs vorm geven aan de hand van de volgende thema's. Per thema is kort beschreven wat we gaan doen. Deze opsomming is ook de basis voor de uitvoeringsagenda.

Algemeen

We onderscheiden verschillende zones in het park zoals het gebied rondom de Drafbaan en het voorpark, het middendeel van het park en het natuurpark. De plek in het park heeft invloed op de ontwikkeling. Voor de Drafbaan is in het in 2017 vastgestelde bestemmingsplan vastgelegd wat de kaders zijn, in het middendeel zien we nu al verschillende activiteiten en is met name ruimte voor activiteiten met een beperkte impact op de omgeving en het natuurpark zien we vooral als gebied voor rust en ontwikkeling van de biodiversiteit. We ondersteunen initiatieven die een positieve bijdrage leveren aan de doelstellingen van het park. We identificeren diverse autonome ontwikkelingen buiten het park die op termijn een bijdrage leveren aan betere verbindingen tussen het park en de stad zoals de aanpak van de onderdoorgangen van de ring, de aanpak van het Stationsgebied en de ontwikkeling van het Suikerterrein.

Verkeer

Om het autoverkeer te beperken onderzoeken we of het parkeren zoveel mogelijk aan de randen van het park kan plaatsvinden en onderzoeken we de mogelijkheden voor ander parkeerregime voor het gehele stadspark. We gaan in gesprek met partijen rondom het park over het delen van parkeergelegenheid. We onderzoeken de bereikbaarheid van de camping en volkstuinten via Peizerweg / Campinglaan i.p.v. door het park. Verkeersmaatregelen worden in nauwe samenspraak met betrokkenen uitgewerkt.

Water

Water is een belangrijk structurerend element in het park. Met de uitvoering van het plan 'Stadspark draagt bij aan een klimaatbestendige stad' speelt het park ook een belangrijke rol in het opvangen en afvoeren van het regenwater uit de omliggende wijken. Het water in het park is daarmee een belangrijke schakel in het stedelijk watersysteem en het beheer daarvan onderdeel van de stedelijke watertaken. Met gericht beheer willen we het water in het park zichtbaarder maken en inzetten op een verdergaande verbetering van de waterkwaliteit. Daarbij onderzoeken we samen met het Waterschap of de waterkwaliteit goed genoeg is om te zwemmen in het Stadspark.

Inrichting en structuur van het park

We grijpen nu niet grootschalig in in het park om de structuur aan te passen. Door ontwikkelend beheer kunnen de structurerende elementen in het park beter tot hun recht worden gebracht. We onderzoeken hoe er een duidelijke noord-zuidverbinding gemaakt kan worden vanaf de Gasunie naar noordkant van het park en op termijn naar de Peizerweg. Het Scholtenmonument en het oorspronkelijk meubilair wordt gerestaureerd en het beheerniveau van het van het Stadspark wordt verhoogd.

Evenementen

Van oudsher is het Stadspark ook een plek voor evenementen, dit geldt met name voor de Drafbaan maar ook in andere delen van het park, zij het minder grootschalig en met een gering impact op de omgeving. We maken een toekomstplan voor de Drafbaan als evenementenlocatie, dat gelijktijdig met de herijking van de visie aan uw raad wordt aangeboden. Daarbij onderzoeken we de toekomstige functie van de opstallen rond de Drafbaan. We maken een locatieprofiel voor evenementen in het Stadspark en zorgen voor de juridische borging daarvan (exclusief de Drafbaan waar al een locatieprofiel voor geldt). Door de Drafbaan openbaar toegankelijk te maken op de momenten waarop er geen evenementen zijn (of worden voorbereid) wordt de Drafbaan onderdeel van het Stadspark en kan het worden gebruikt voor allerlei activiteiten.

Grootschalige evenementen (qua bezoekersaantallen en geluidsbelasting) vinden plaats op de voormalige drafbaan. In het overige deel van het Stadspark zien we ook ruimte voor evenementen, maar deze zijn kleinschalig en gemoedelijk van aard en vormen daardoor geen noemenswaardige belasting voor de omgeving. Dit gaan we vastleggen in een locatieprofiel voor dit deel van het park dat wordt opgesteld met de omgeving en gebruikers van het park.

In 2021 gaan we het Strategisch Evenementenbeleid actualiseren. Hierbij gaan we uit van vier ambities: groene evenementen; evenementen voor iedereen, evenementen in balans en maatschappelijke spin-off evenementen. Dit voorjaar gaan we met betrokken partijen in gesprek over deze ambities. In juni stelt het college een conceptversie van het nieuwe beleid vast ter inspraak. Deze reacties verwerken we in de definitieve versie die in het najaar door de Raad wordt behandeld.

Ecologie

Ecologie en biodiversiteit zijn cruciale elementen voor een klimaatbestendige stad. Door de omvang van het park, 140 ha., is het park de grootste groene long van de stad. We gaan in de gebieden met ecologische potentie in het dagelijks beheer werken op basis van adviezen die in het kader van de monitoring worden gedaan.

Sport en bewegen

Van oudsher is het park bedoeld om te ontspannen, te recreëren en te sporten. Ook 'nieuwe' sporten zoals bootcamp en discgolf vinden een plek in het park. We onderzoeken en faciliteren het initiatief om tot een stedelijke skatevoorziening te komen in het Stadspark.

Initiatieven

Er zijn veel inwoners en ondernemers met ideeën en initiatieven voor het Stadspark, deze initiatieven kunnen een bijdrage leveren aan meer activiteit in het park. We toetsen initiatieven en ontwikkelingen aan de hand van de geformuleerde ambitie en doelstellingen. Als blijkt dat initiatieven een bijdrage leveren aan één of meerdere van deze doelstellingen en niet strijdig zijn met andere doelstellingen faciliteren we deze initiatieven.

In de herijking van de visie is een kader en een werkwijze beschreven voor deze toetsing door de gemeente in samenspraak met betrokkenen. Op dezelfde wijze kan ook worden heroverwogen of bestaande functies nog passen binnen het park.

Organisatie en beheer

Het beheer van het park wordt nu uitgevoerd volgens het Borgniveau C. Als gevolg van een aantal bezuinigingsrondes is het beheerniveau de afgelopen jaren verlaagd. Dit beheerniveau past niet bij de hiervoor geformuleerde ambitie en doelstellingen. We stellen voor om het beheerniveau te verhogen naar B. Voor een gebied van 140 ha. en de veelheid van functies is de betrokkenheid van en de regie vanuit de gemeentelijke organisatie beperkt. We stellen voor om de rol van parkmanager of parkregisseur in te stellen die de uitvoeringsagenda ter hand neemt en de uitvoering coördineert en zorgt voor afstemming met alle betrokkenen binnen en buiten de gemeente. We borgen de betrokkenheid van de omgeving bij het Stadspark in een permanente adviesgroep.

Maatschappelijk draagvlak en participatie

De afgelopen twee jaar waren we met veel belanghebbenden in gesprek over het Stadspark. De aftrap voor dit gesprek werd gegeven in een drukbezochte bijeenkomst op 2 oktober 2018. Tijdens Let's Gro 2018 is een sessie georganiseerd over het park en is vanuit een bewonersinitiatief een magazine en een website (www.stadsparkgroningen.nl) gepresenteerd. Magazine en website brengen, met name gericht op een jongere doelgroep, de aantrekkelijke kanten van het park onder de aandacht. In januari 2019 is een klankbordgroep gevormd, waarin belanghebbenden, gebruikers van het park, bewoners uit omliggende wijken en natuurorganisaties zitting hebben. In de klankbordgroep zijn uitgangspunten voor de verdere ontwikkeling van het park besproken. De klankbordgroep is betrokken bij de formulering van opgaven voor het park en de uitwerking daarvan. In november 2018 is een enquête georganiseerd door Onderzoek, Informatie en Statistiek (OIS) Groningen. Bijna 4000 respondenten waarderen vooral het mooie groen, de rust en ruimte van het park en de kinderboerderij. Minder enthousiast zijn zij over auto's in het park, de staat van onderhoud en het ontbreken van goede horecavoorzieningen. Opvallend is dat een groep graag meer evenementen in het park wil en een andere groep juist geen evenementen in verband met de ervaren (geluids)overlast. In de eerste helft van 2020 is het proces rond de herijking van de visie op het Stadspark enigszins stil komen te vallen. Vlak na de zomer is de klankbordgroep weer bij elkaar gekomen en in oktober is een eerste ruwe versie van het document voor commentaar voorgelegd aan de klankbordgroep. Bijlage 1,2 en 3 van het document bevatten de opmerkingen die zijn gemaakt. Deze opmerkingen zijn verwerkt in een nieuwe versie. Deze versie is begin februari opnieuw voorgelegd aan de klankbordgroep. De versie die is vastgesteld door het college is gelijktijdig met de verzending aan de raad ook vrijgegeven voor inspraak. De inspraakperiode loopt tot en met 28 maart 2021.

Na de inspraakperiode wordt de visie ter besluitvorming aangeboden aan uw raad.

Op de website van de gemeente Groningen geven we informatie over het Stadspark en de ontwikkelingen en we zijn gestart met het maken van nieuwe plattegronden en een bij het park passende bewegwijzering.

Financiële consequenties

Het beheer van het park wordt nu uitgevoerd volgens het borgniveau C. Op basis van een door Stadsbeheer gehanteerde landelijke rekenmethodiek is er jaarlijks €440.000,- nodig om het beheer op Borgniveau C uit te voeren. We constateren dat dit beheerniveau niet past bij de geformuleerde doelen voor het park. Bij het opstellen van de visie hebben we een aantal uitgangspunten gehanteerd. De financiële consequenties van deze uitgangspunten leggen we uw raad na de inspraakperiode ter besluitvorming voor. We zijn uitgegaan van een verhoging van het beheerniveau van C naar B. De extra kosten daarvoor bedragen €180.000,- per jaar. De totale kosten om het park op borgniveau B te beheren bedragen jaarlijks € 620.000,-. Deze beheerkosten zijn exclusief het beheer van de Drafbaan. We stellen voor een bedrag van € 80.000,- te dekken uit de exploitatie van het Water- en Rioleringsplan omdat het functioneren van het watersysteem van cruciaal belang is voor het afvoeren van het regenwater uit de omliggende wijken. Binnen de water- en rioleringsbegroting is er ruimte voor deze beheerkosten. We stellen voor de extra benodigde middelen van €100.000,- te betrekken bij het opstellen van de begroting 2022. Vanuit het gebiedsteam Zuid is er voor 2021 €150.000,- incidenteel beschikbaar voor het Stadspark. Deze middelen worden ingezet voor het vergroten van de biodiversiteit en het realiseren van een aantal 'quick wins' zoals bewegwijzering in het park. We stellen voor om de voorgenomen onderzoeken voor 2021 à € 50.000,- op het gebied van verkeer te dekken uit de reguliere middelen van het programma Bereikbaarheid. De kosten voor de coördinatie schatten we op €50.000,-, te dekken uit de programma's Ruimtelijke Economie en Leefkwaliteit.

		Kosten	Dekking
	Beheer	440.000,-	Deelprogramma onderhoud en beheer van de openbare ruimte
	Vergroten biodiversiteit en quick wins	150.000,-	Gebiedsprogramma Zuid
	Verkeersmaatregelen	50.000,-	Programma bereikbaarheid
	Coördinatie	50.000,-	Programma's Ruimtelijke Economie en Leefkwaliteit
2021	Totaal	690.000,-	
	Beheer	540.000,-	Deelprogramma onderhoud en beheer van de openbare ruimte
	Beheer watersysteem	80.000,-	GWRP
	Verkeersmaatregelen	50.000,-	Programma bereikbaarheid
	Coördinatie	50.000,-	Programma's Ruimtelijke Economie en Leefkwaliteit
2022	Totaal	720.000,-	

Overige investeringen rondom het park

Voor de aanpak Parkweg (verbetering entree Stadspark en verbinding station/binnenstad) is zowel vanuit het programma Ruimtelijke economie als vanuit het programma Bereikbaarheid 1 miljoen Euro beschikbaar. Daarnaast is vanuit het programma Ruimtelijke Economie € 500.000,- beschikbaar voor vergroening voorpark in relatie MTP en aanpak tunnels. De besluitvorming hierover heeft plaatsgevonden met het vaststellen van vastgestelde Martini Trade park visie op 7 okt 2020.

Overige consequenties

We stellen voor rol van een parkmanager in te stellen. Zij/hij gaat aan de slag met de korte termijn acties en formeert een team met collega's dat passend is bij het belang en de omvang van het Stadspark. In deze groep zijn de relevante organisatieonderdelen (gebiedszaken, stadsbeheer, ruimtelijk en maatschappelijk beleid, stadstoezicht, vth) vertegenwoordigd en de groep is het eerste aanspreekpunt voor initiatieven en de adviesgroep die wordt samengesteld uit betrokkenen van buiten de gemeentelijke organisatie.

Vervolg

De bijgevoegde versie van 'Stadspark, park voor de stad' is gelijktijdig met de verzending aan uw raad ook vrijgegeven voor inspraak. De inspraakperiode loopt tot en met 28 maart 2021. Na de inspraakperiode wordt de visie ter besluitvorming aangeboden aan uw raad gelijktijdig met de besluitvorming over de Drafbaan en MartiniPlaza.

Wij vertrouwen erop u hiermee voldoende te hebben geïnformeerd.

Met vriendelijke groet,
burgemeester en wethouders van Groningen,

burgemeester,
Koen Schuiling

secretaris,
Christien Bronda

Deze brief is elektronisch aangemaakt en daarom niet ondertekend.